

CANADESE FIONA ZORGT VOOR HOOP ROMMEL OP ONZE STRANDEN

Wie is Fiona? Het was een orkaan, de krachtigste ooit. Ze trof op 23 september 2022 de Canadese oostkust en richtte daar enorme vernielingen aan. Maanden later zagen we de gevolgen ook op onze stranden.

Francis Kerckhof

Het weekend van 25 en 26 november vorig jaar was memorabel. Een stormachtige wind uit zee zorgde ervoor dat het strand bezaaid lag met losgerukte wieren en allerlei aangespoelde spullen, scheepsafval, houten paletten, veel klein materiaal zoals flessen, schoenen maar ook talrijke boeien en andere visserij gerelateerd materialen (visbakken, netten, drijvers). Vrijwel alle voorwerpen waren begroeid met eendenmossels. Ze hadden duidelijk lang in zee rondgedreven alvorens bij ons te stranden.

Altijd boeiend om te achterhalen waar aangespoelde voorwerpen vandaan komen en waar ze voor dienen. Veel van het visserijmateriaal had een Canadese herkomst. Dat bleek uit het model van sommige boeien (kleurrijk, kogelvormig) maar ook een golfbal afkomstig uit een Canadees golfresort, wees op een Canadese herkomst.

TRANSOCEANISCHE OVERSTEEK

Hoe komen dergelijke spullen bij onze terecht? Met de Warme Golfstroom en zijn aftakking de Noord-Atlantische Drift stroomt warm water van de Noord-Amerikaanse Oostkust, zelfs de Golf van Mexico, helemaal tot in Europa. Dat zorgt bij ons voor een aangenaam klimaat. Dat daarmee niet alleen water maar ook spullen helemaal naar Europa komen drijven, is minder bekend. En blijkbaar gebeurt dat steeds vaker. Ik had nog nooit zoveel Noord-Amerikaanse spullen

De Canadese aasemertjes, met heel wat sporen van kreeftjes, garnalen, wormen en schelpdieren wat wijst op een lang verblijf in zee © Aaron Fabrice de Kisangani

op onze stranden gevonden. Die spoelen eerder aan op de Ierse kusten of de stranden van Cornwall. Ook daar was ditmaal veel Canadees materiaal aangespoeld, meer dan anders.

Hoe valt dat te verklaren? Fiona! Op 24 september 2022 had deze tropische orkaan ongemeen hard de kusten van het Canadese Newfoundland getroffen. Fiona was geen lieverdje. Ze richtte heel wat schade aan. En met een drijftijd van een geschatte 14 maanden bij een overstreek van zo'n 5000 km tot in Europa, klopte de herkomst van het aangespoelde materiaal.

Een voorwerpje van deze stranding trok in het bijzonder mijn aandacht en nieuwsgierigheid: kleine rode emmertjes met gaten en een deksel. Na enig zoekwerk – internet! – bleek het om aasemertjes te gaan, bekend als *Scotty Vented Bait Traps*, of *Scotty Vented Crab Diner Bait Jars*. Scotty's geventileerde aasvallen. De gaatjes dienen om het "aroma" van het aas te verspreiden. Ideaal voor de krabbenvangst. De emmertjes worden gevuld met aas (haring en inktvis) en in een fuik gehangen. Ook in de aangespoelde potjes zaten nog visgraten en veel kaken van inktvis, duidelijk bedoeld voor krabbenvangst.

Scotty, een firma aan de Canadese westkust, is een belangrijke fabrikant van zulke emmertjes. Lang niet alle emmertjes zijn echter door deze firma gemaakt. Op de gevonden emmertjes stond "Tony's" als naam. Die fabrikant was moeilijker te traceren. Een telefoonnummer op de emmertjes verraadde dat ook hier een Canadese firma in het spel was – ze bestaat blijkbaar niet meer – maar dan uit Newfoundland, aan de oostkust. Dat paste mooi in de herkomst van de spullen.

Het leuke was dat op en in die potjes heel wat organismen leefden: kleine kreeftjes, garnalen, wormen en schelpdieren. Ik kon er een dertigtal identificeren. Ik had gehoopt om wat Amerikaanse soorten te vinden maar dat viel tegen, waarschijnlijk hadden ze niet lang genoeg in Noord-Amerikaanse water vertoefd. Alle soorten bleken Europees, maar wel met een zuidelijke herkomst, het westelijke Kanaal, of de Atlantische kusten van Spanje en Portugal. Ook niet dichtbij. Merkwaardig was dat in de potjes ook grote organismen, garnalen, een krab en pissebedden leefden. Ze waren er als larve in terechtgekomen en konden er, eens groot geworden, duidelijk niet meer uit. Een van de bewoners – met een 10-tal exemplaren – was wel heel zeldzaam, de Glanzende zeepissebed. Die heeft een kenmerkende metaalachtige glans. Het is een oceanische soort die alleen voorkomt op drijvende voorwerpen!

Aangespoelde voorwerpen op het strand. Voor de een is het afval, voor de ander hangt er een heel verhaal aan vast. En dat afval soms ook dient als leefgebied en transportmiddel voor een hele bijzondere drijvende zeefauna.

De Glanzende zeepissebed (Idotea metallica), een oceanische soort die alleen voorkomt op drijvende voorwerpen © E. A. Lazo-Wasem